

Agendes
Urbanes
Locals

Diputació
Barcelona

raons
PERSONES · ESPAIS · PROCESSOS

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

Presentació a la trobada digital grup de treball
Participació i Comunicació de la XAUL

30 de gener 2023

Objectius

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

- Prospecció de l'**estat de les agendes urbanes** desenvolupades en els municipis de la província de Barcelona que formen part de la Xarxa d'Agendes Urbanes Locals, així com de les **metodologies i eines participatives**.
- **Proporcionar als ens locals metodologia i eines** que es puguin adaptar a les seves característiques i capacitat executiva per abordar els processos participatius de les Agendes Urbanes Locals.

Metodologia

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

Juliol 2022

FASE 1.
Estat de la participació en AUL

- Qüestionari a **21 ajuntaments** XAUL, així com la **mancomunitat de la Conca d'Òdena** (7 municipis).
- 9 Entrevistes en profunditat.
- Exploració d'experiències inspiradores

Agost-setembre 2022

FASE 2.
Adequació de les eines als entorns locals i les fases AUL

- el disseny del **marc de contingut**
- la **vinculació del procés** d'elaboració de l'AUL i el procés de participació
- l'elaboració del **mapa d'agents** amb mirada estratègica
- el disseny de **governança** del procés participatiu
- **tipologia d'accions** i dinàmiques adaptables a les agendes urbanes

Fase 1. L'estudi de estat de les agendes urbanes i la participació

Moltes gràcies per la
vostra col·laboració!!

Marc d'anàlisi

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

Bloc 1. Dades generals de municipi que pot influir en la adaptabilitat d'experiències participatives

Nombre d'habitants

Estructura territorial del municipi (barris, nuclis poblats, característiques morfològiques)

Relació entre població resident i llocs de treball localitzats

Bloc 2. Estat del procés d'elaboració de l'Agenda Urbana

Departament/àrea/servei responsable del procés de redacció de l'Agenda Urbana

Equips municipals implicats

Valor estratègic de l'agenda urbana en el municipi

Moment del procés d'elaboració de l'Agenda Urbana

Calendari previst per fases

Principals dificultats en la redacció de l'Agenda Urbana

Capacitat per mesurar els indicadors plantejats per a l'Agenda Urbana

Resistències i preocupacions detectades respecte al futur del procés de redacció

Necessitats

Marc d'anàlisi

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

Bloc 3. La participació en el municipi i en el procés d'elaboració de l'Agenda Urbana

Organigrama/funcionament de l'ajuntament relacionat amb la participació

Espais de participació estables i actius al municipi

Reglament de participació i/o model de participació

Plataforma digital de participació Decidim

Recursos humans disponibles per al desplegament del pla de participació

Dificultats per incorporar la participació en el procés d'elaboració de l'agenda urbana

Oportunitats que pot implicar la participació en el procés d'elaboració de l'agenda urbana

Quins perfils prioritaris a implicar en el procés d'elaboració de l'Agenda Urbana

Accions participatives

Nivells de participació

Àmbits temàtics susceptibles de participació (marc de contingut)

Espais de governança

Impacte esperat de la participació en la redacció de l'Agenda Urbana i retorn

Experiències inspiradores

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

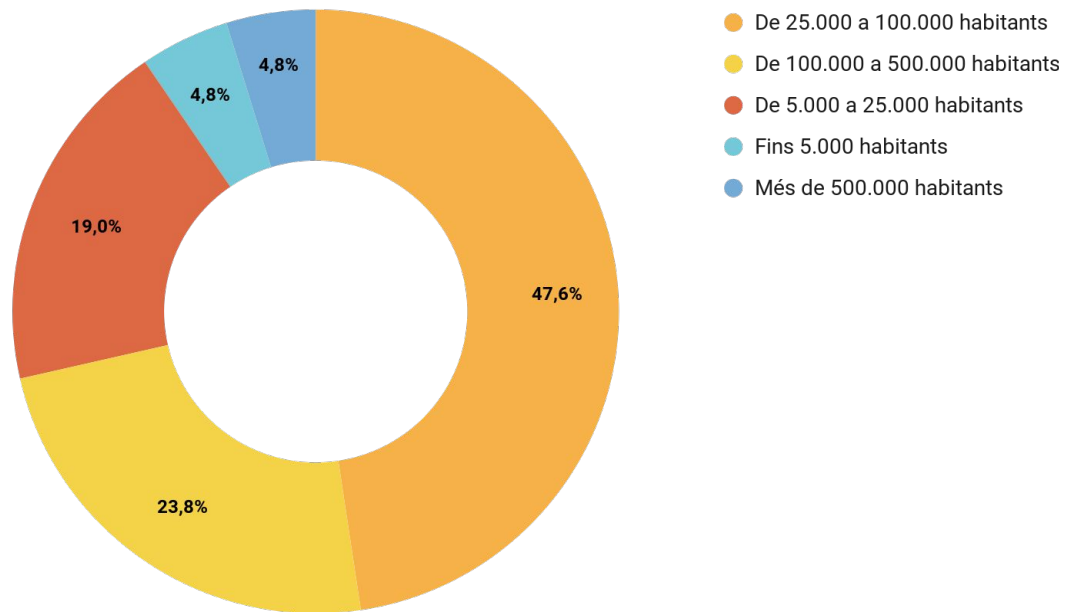
Han participat en l'enquesta en línia un total de **17 territoris**.

TERRITORI	PREGUNTES CONTESTADES	
ESPARRAGUERA	20	65%
TERRASSA	31	100%
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	31	100%
CONCA D'ÒDENA	31	100%
SANT FELIU DE LLOBREGAT	31	100%
SANTA SUSANNA	31	100%
VILADECANS	31	100%
SANT CUGAT DEL VALLÈS	31	100%
MARTORELL	31	100%
ESPLUGUES DE LLOBREGAT	30	97%
EL PRAT DE LLOBREGAT	31	100%
GRANOLLERS	31	100%
SANT BOI	31	100%
MASQUEFA	31	100%
SANTA COLOMA DE GRAMENET	26	84%
LA LLAGOSTA	2	6%
CERDANYOLA DEL VALLÈS	2	6%

Resultats enquesta

Un 71,4% són municipis de menys de 100.000 habitants.

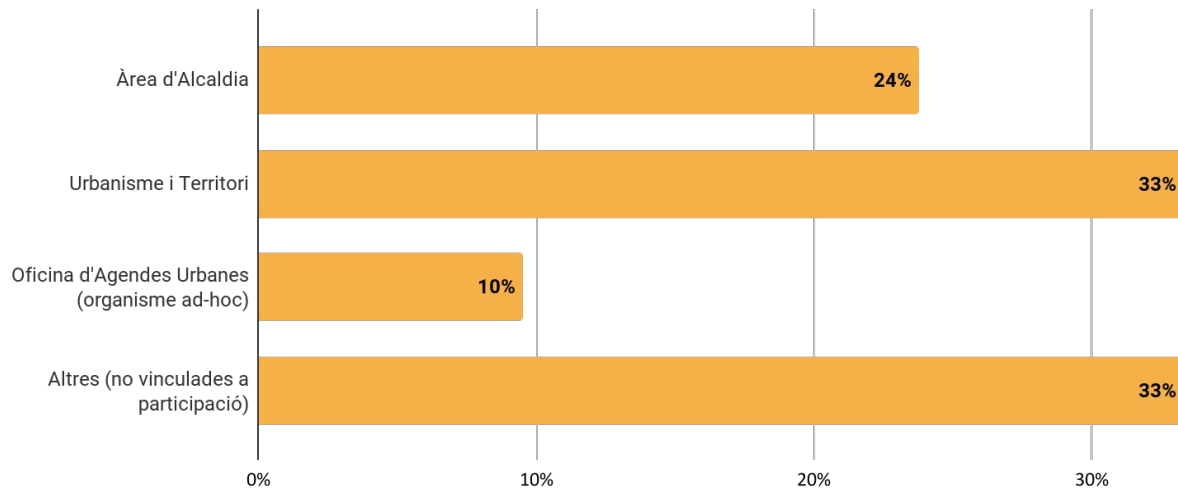
Nombre d'habitants del municipi

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

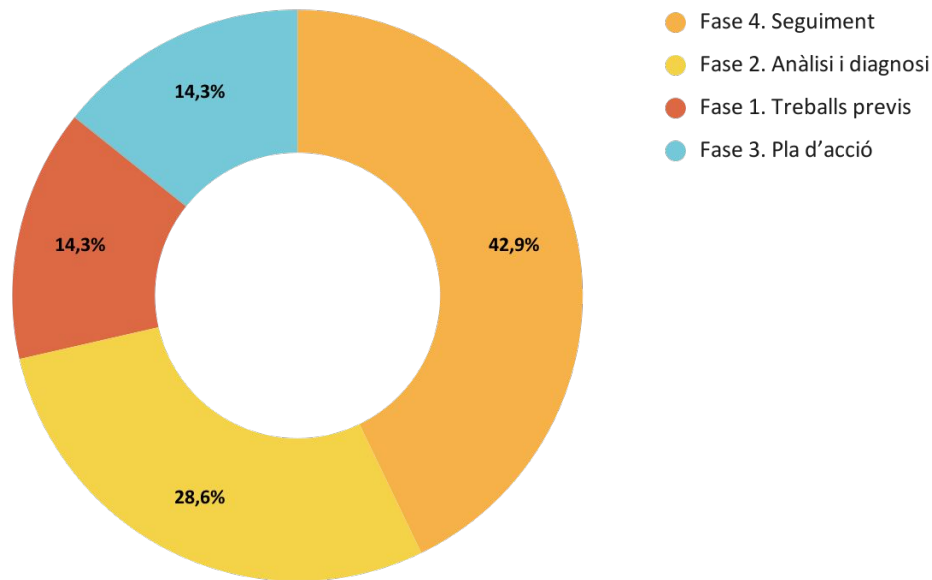
Quin és el departament/àrea/servei responsable del procés de redacció de l'Agenda Urbana?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

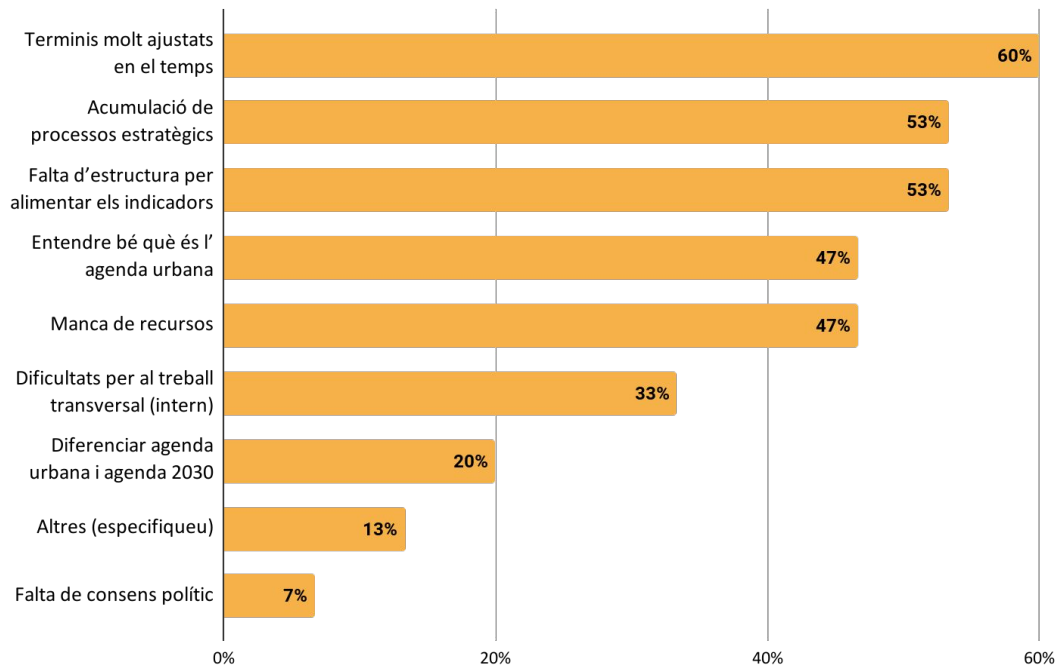
En quin moment us trobeu del procés d'elaboració de l'Agenda Urbana?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

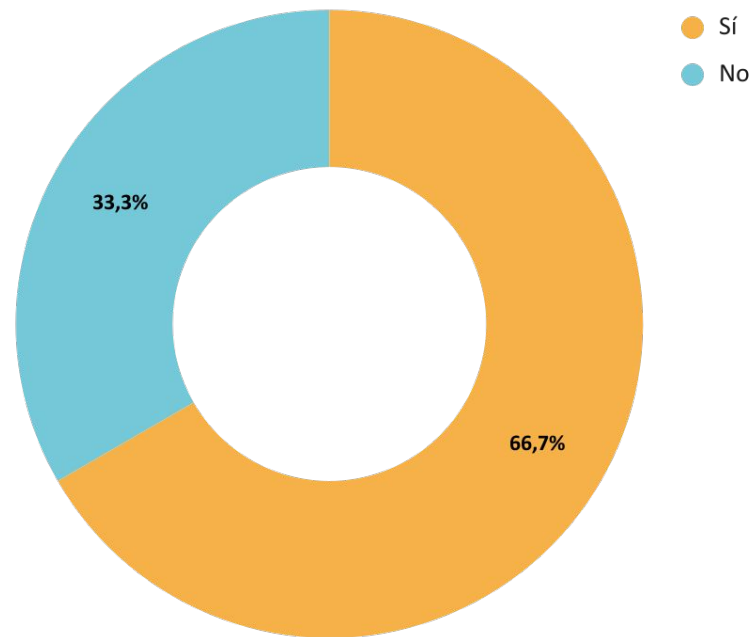
Quines són les principals dificultats que us esteu trobant en la redacció de l'Agenda Urbana?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

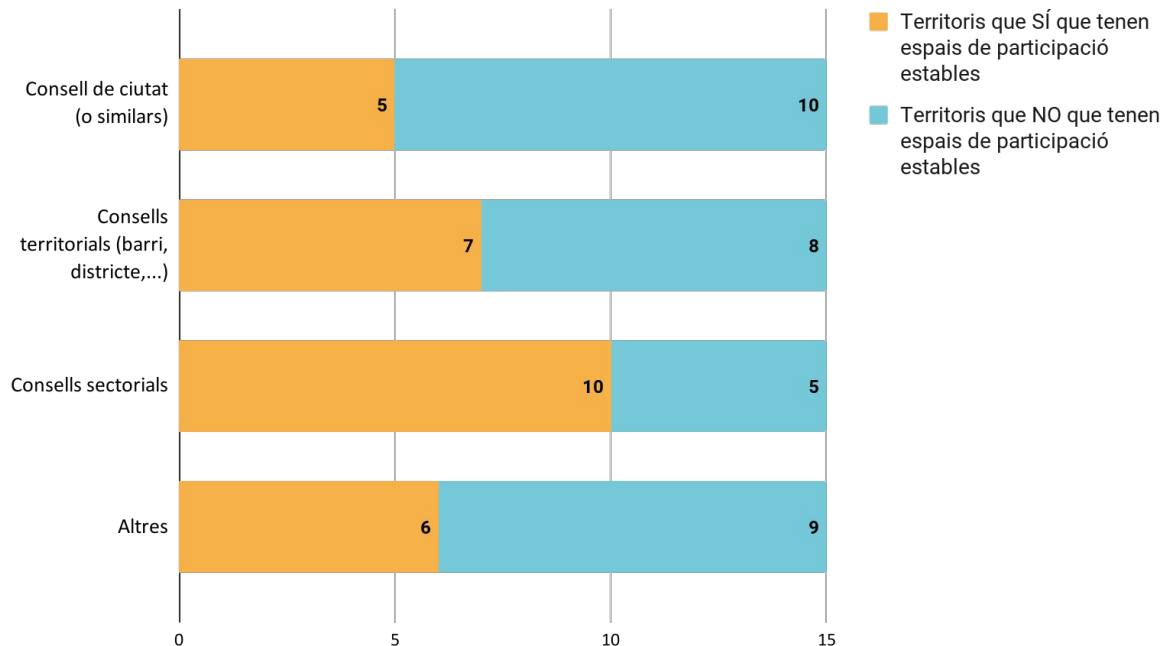
Considerem que l'Ajuntament té actualment la capacitat de mesurar els indicadors plantejats per a l'Agenda Urbana?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

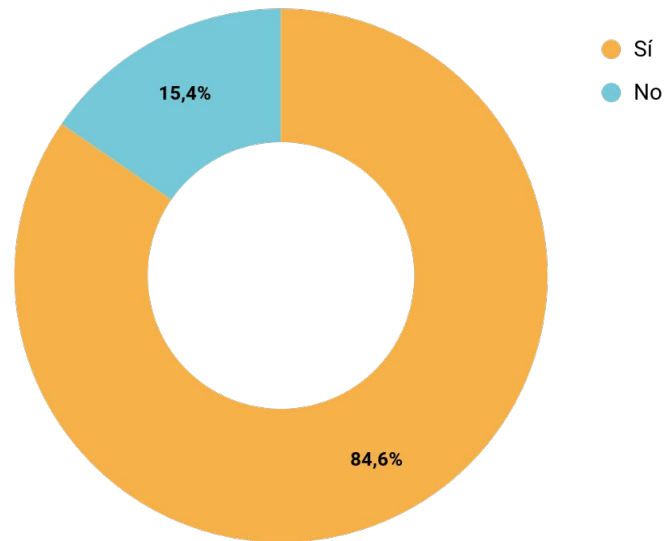
Quins són els espais de participació estables i actius al municipi (consells, taules...)

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

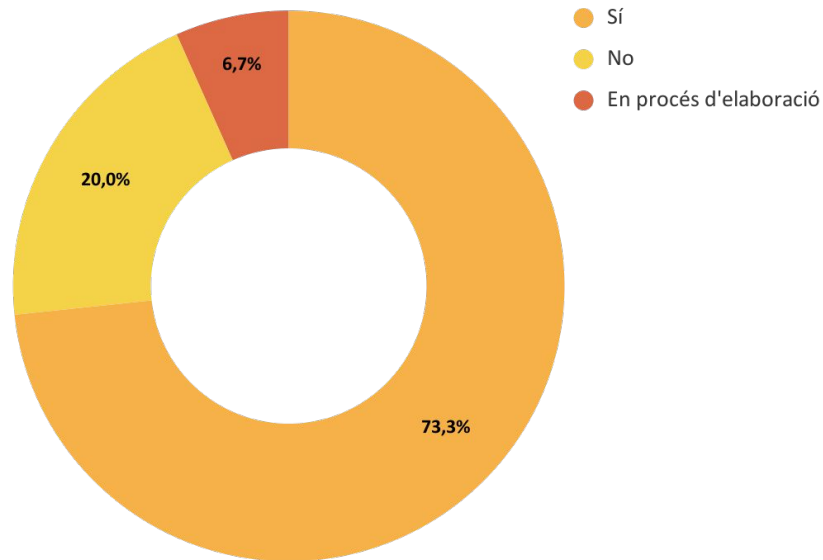
Teniu reglament de participació i/o model de participació?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

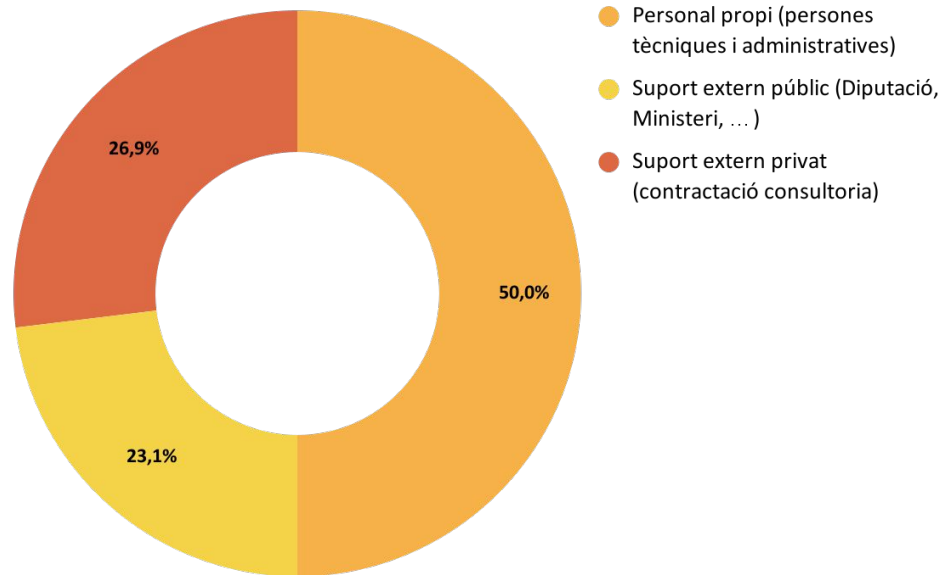
Compteu amb la plataforma digital de participació Decidim?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

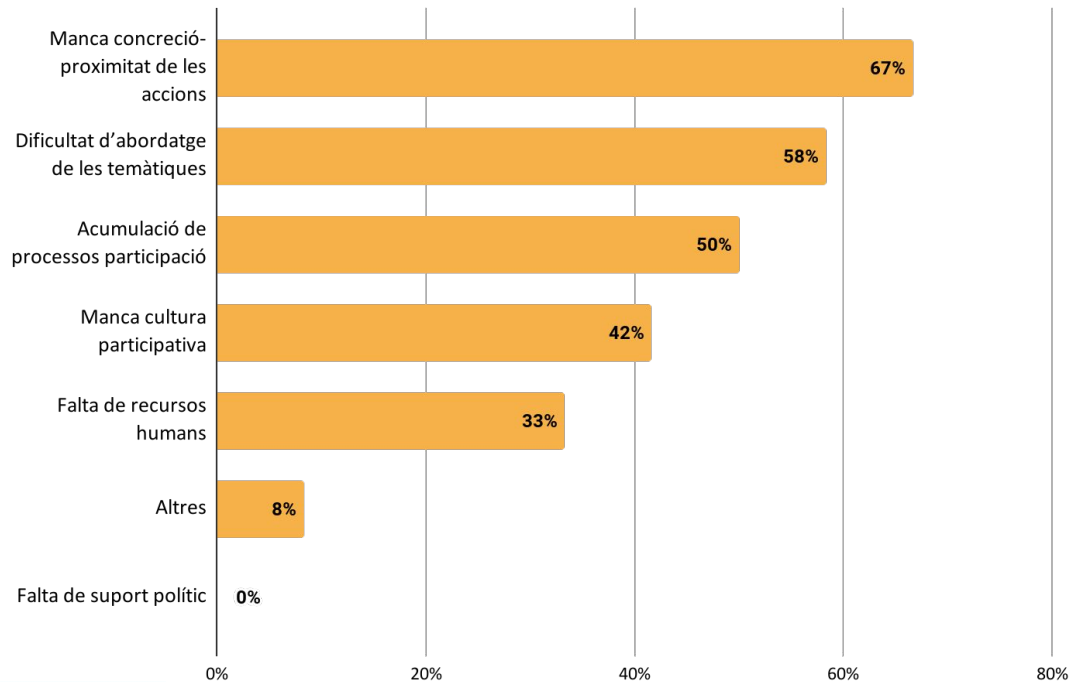
Recursos humans disponibles per al desplegament del pla de participació

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

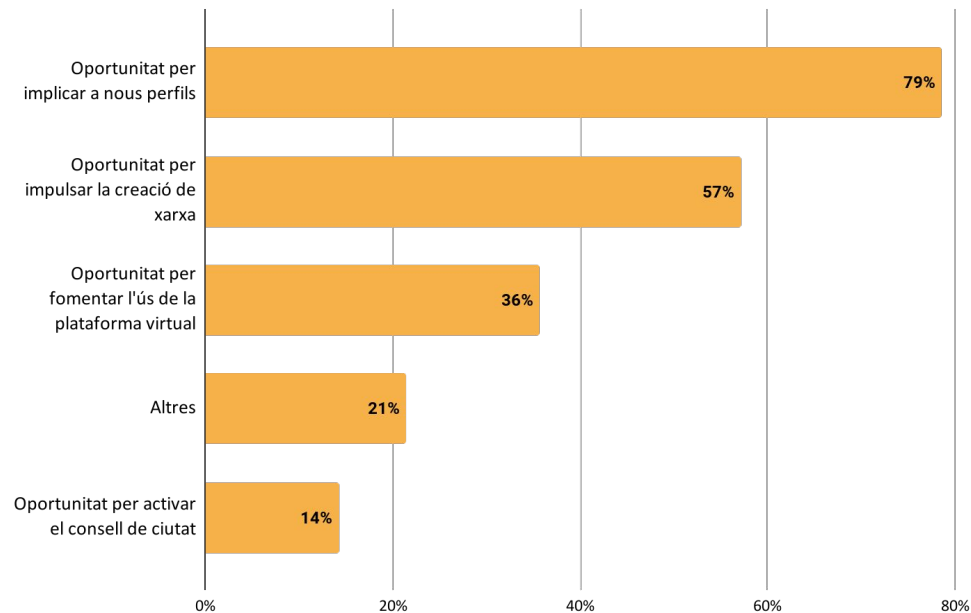
Quines dificultats detecteu per incorporar la participació en el procés d'elaboració de l'agenda urbana?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

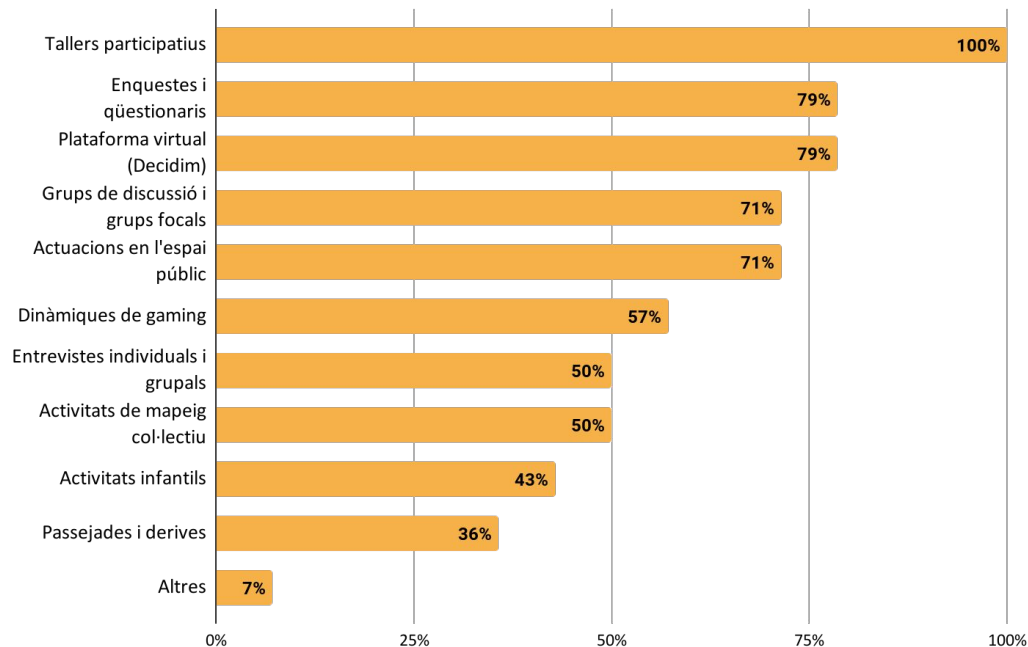
Quines oportunitats detecteu que pot implicar la participació en el procés d'elaboració de l'agenda urbana?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

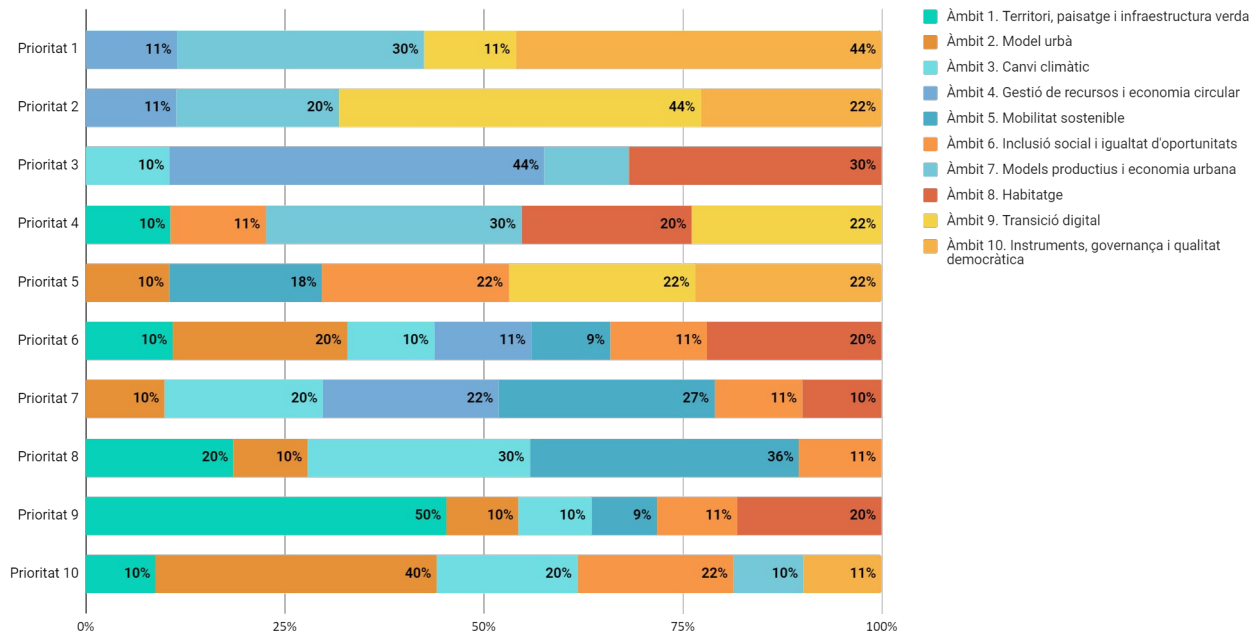
Quines accions participatives o canals podrien ser interessants en el teu municipi?

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

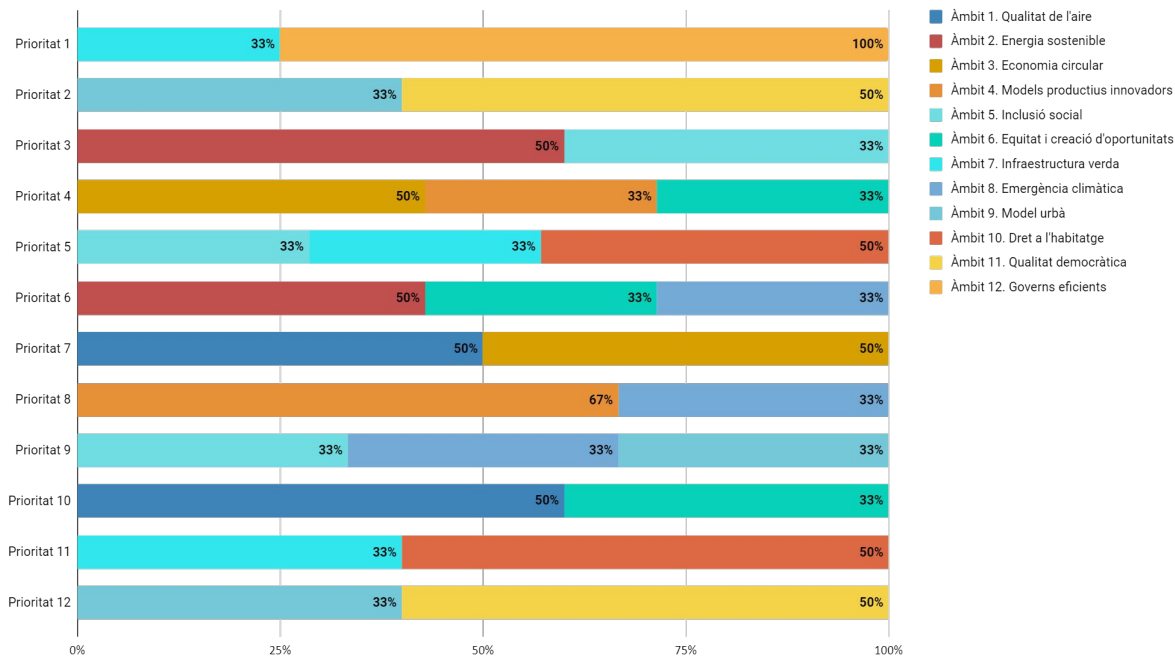
Prioritza els àmbits temàtics on consideres que pot contribuir més la participació si el teu marc de contingut és l'Agenda Urbana Espanyola

Resultats enquesta

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

Prioritza els àmbits temàtics on consideres que pot contribuir més la participació si el teu marc de contingut és l'Agenda Urbana de Catalunya

Entrevistes en profunditat

Moltes gràcies per dedicar-nos el vostre temps!!

Altres experiències inspiradores:
Pamplona, Mataró, Castelló, Alfaro i La Corunya

9 entrevistes

Esplugues de Llobregat, Granollers, L'Hospitalet de Llobregat, Martorell, Masquefa, Sant Boi, Sant Cugat, Viladecans i la Mancomunitat de la Conca d'Òdena.

MOMENT DEL PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'AU

LA PARTICIPACIÓ EN EL PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'AU

EL MARC DE CONTINGUTS I EIXOS DE DEBAT

MECANISMES I CANALS DE PARTICIPACIÓ

RESULTATS OBTINGUTS

QUÈ HA FUNCIONAT MILLOR

DIFICULTATS DETECTADES

GOVERNANÇA

EXPERIÈNCIA INSPIRADORA

Recursos necessaris

Necessitats expressades
durant les entrevistes

RECURSOS NECESSARIS PER TAL DE FER EFECTIUS PROCESSOS PARTICIPATIUS D'AGENDES URBANES

Possibles recursos del catàleg de serveis de la Diputació

Suport en participació:

- Recursos per contractar dinamització externa.
- Recursos per contractar una consultoria externa en participació per al disseny del procés i suport a les activitats.
- Recurs tècnic per definir mapa d'agents del municipi i entorn més proper.

Suport d'equips redactors:

- Suport per a la contractació de consultores que puguin donar acompanyament 2 anys (també en la fase de retorn/seguiment).
- Millorar alguns aspectes de la contractació d'equips redactors.

Recursos necessaris

Necessitats expressades
durant les entrevistes

RECURSOS NECESSARIS PER TAL DE FER EFECTIUS PROCESSOS PARTICIPATIUS D'AGENDES URBANES

Recursos econòmics

- Recursos econòmics per desenvolupar activitats o dinamitzar sessions.

Recursos comunicatius

- Es podria plantejar, en l'àmbit de la comunicació, crear uns recursos comunicatius o una campanya global (a escala de la província) amb materials adaptables. Això podria permetre donar a conèixer l'agenda urbana, interpel·lar a la ciutadania, donar unitat al relat i unificar els recursos per estalviar despeses.

Altres recursos

- Espais per compartir experiències i bones pràctiques, generació de coneixement i aprenentatge continu.
- Formacions en temes d'Agenda Urbana.
- Projectes per millorar el treball transversal.

Eines necessàries

Necessitats expressades
durant les entrevistes

EINES QUE ES CONSIDEREN QUE PODEN AJUDAR A IMPULSAR LA PARTICIPACIÓ EN ELS PROCESSOS D'ELABORACIÓ DE LES AGENDES URBANES

Mapa d'actors

- Metodologia per elaborar el mapa d'actors

Dinàmiques per arribar a col·lectius diversos:

- Eines per potenciar la implicació dels infants, com per exemple activitats a les escoles, o de co-disseny.
- Accions innovadores o que hagin desenvolupat altres municipis i puguin ser inspiradores.
- Activitats autogestionades o amb suport per a grups ja organitzats: tallers predissenyats amb els materials.
- Activitats més informals que siguin inclusives i permetin arribar a persones diverses (les sessions formals no funcionen tant).
- Activitats per arribar a adolescents i joves (són el futur).

Necessitats de millora detectades

Necessitats de millora en el procés d'elaboració de l'agenda urbana local

- El grau de coneixement sobre els objectius i continguts i aclariment de la confusió existent entre la AUL, l'agenda 2030, els ODS i l'estratègia urbana del municipi.
- La sinergia del procés d'elaboració de l'AUL i d'altres plans estratègics.
- La planificació i realisme en els tempos necessaris per al procés d'elaboració.
- La generació o impuls dels espais i dinàmiques de treball transversals.
- Els recursos de suport:
 - per al disseny i la implementació de processos participatius;
 - per als equips redactors externs
 - l'oferta formativa en temes d'Agenda Urbana i de treball transversal.
 - la divulgació i el grau de coneixement de les AUL i de les temàtiques que aborda
 - generar o potenciar espais col·laboratius per compartir experiències i generar coneixement i aprenentatge continu.

Necessitats de millora detectades

Necessitats de millora per incorporar la participació en el procés d'elaboració de l'AUL

- El disseny del marc de contingut i dels eixos de debat del procés participatiu.
- La cultura participativa interna i la implicació dels Serveis o persones referents de Participació al municipi.
- Vincular el procés participatiu de l'AUL amb el reglament de participació.
- La diversitat d'accions participatives, per implicar col·lectius diversos i que siguin flexibles, adaptables, atractives i divulgatives per generar més vincle.
- Les potencialitats de les plataformes digitals de participació (Decidim).
- La implicació dels espais de participació estables i els seus grups de treball.
- El treball del mapa d'agents amb una mirada estratègica.
- La coordinació i el treball transversal intern.
- Pel què fa al ens supramunicipals: consens i lideratge polític; acompanyament tècnic; generació d'espais i dinàmiques de treball col·laboratiu entre els equips tècnics dels municipis implicats.

Necessitats de millora detectades

Necessitats de millora per incorporar la participació en el procés d'elaboració de l'AUL

És important destacar que durant l'estudi previ s'han de puntualitzar algunes qüestions sobre l'adequació de les eines als entorns locals:

- No es pot concloure una tipologia d'ens locals que pugui determinar com abordarà el disseny i la implementació del procés participatiu.
- Un element clau és la implicació del Servei o la persona referent en participació dins l'equip tècnic municipal referent de l'AUL (es recomana que s'integri en l'equip des de l'inici), així com la cultura participativa de l'organització o inclús l'obertura cap a models de gestió innovadors o transversals.
- Dos elements rellevants són el temps disponible per poder desenvolupar el procés i els recursos humans disponibles (tant interns com externs).

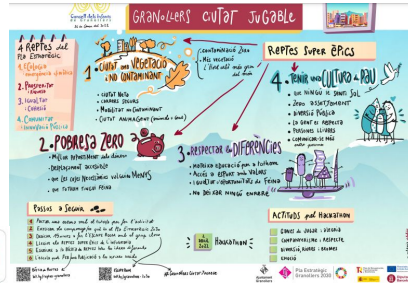
Experiències inspiradores

Quadern de debat familiar Viladecans 2030

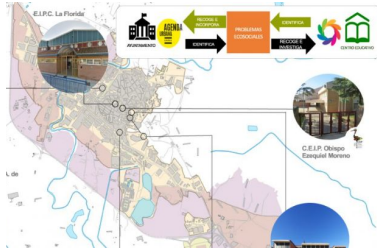

El Consell d'Infants s'implica en l'elaboració de l'Agenda Urbana Martorell 2030

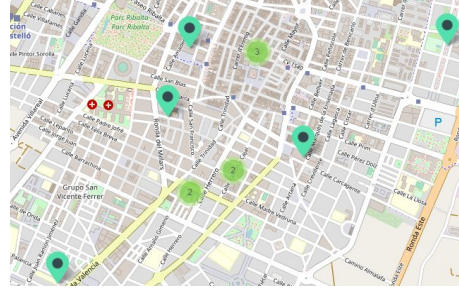
Hackatò del Pla Estratègic 2030 amb joves i infants de Granollers

Agenda Urbana Escolar d'Alfaro

Experiències inspiradores

Sistema d'indicadors per al seguiment i avaluació de Sant Boi

Mapa de projectes de Castelló

Activitat lúdica: "Puja en globus i dibuixa el futur de Masquefa"

Fòrums amb experts (acadèmic, tecnològic, consultoria, innovació) a Mataró

Fase 2. La proposta
l'enfocament
metodològic i eines

La participació com a metodologia

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

- Les agendes urbanes locals són marcs estratègics a través dels quals es pretén construir una política urbana en l'àmbit local. És un procés/una metodologia de caràcter sistemàtic, creatiu i participat.
- Les agendes urbanes locals no només tenen a veure amb l'urbanisme, sinó que tenen a veure amb la forma en com vivim i com volem viure. Suposa als territoris portar a terme una reflexió, des dels seus valors i reptes propis que s'han de definir de manera participada.
- El caràcter transversal de les agendes urbanes demanda d'una metodologia de participació que permetin implicar els agents locals (públic i privats, interns i externs) com a subjectes capaços d'alimentar i enriquir cada fase del procés i que aportin viabilitat -tècnica, social i econòmica- a les estratègies i actuacions que siguin formulades.

Aprofitem totes les sinergies: processos participatius previs i espais de participació existents!!

La participació com a metodologia

Estudi i proposta metodològica de processos participatius vinculats a les Agendes Urbanes Locals

- **Participació ciutadana en l'elaboració de l'Agenda Urbana.** Aquest ha de ser considerat com un un procés de participació ordinari al municipi, per tant, regit pel Reglament de Participació (si existeix un Pla Director de Participació i/o d'un Reglament de Participació, de Plans municipals de participació ciutadana que impulsin la ciutadania activa i l'apoderament en el municipi). Així mateix ha de comptar amb els òrgans de participació estables del municipi.
- **Participació en el desplegament de l'Agenda Urbana.** Les agendes urbanes són processos que demanen d'una governança social, tècnica i política. És important definir el paper de cada nivell en el desplegament dels projectes estratègics que acabin resultant.

Comencem a vincular a la diversitat d'agents des dels treballs previs, fem bola de neu, anem generant vincles i xarxes!!

Document disponible a la comunitat virtual

Què podem trobar en la
proposta?

L'enfocament metodològic de la participació en el procés d'elaboració de les AUL

La participació com a metodologia

Treballs inicials per al disseny del Pla de participació

Eines metodològiques per impulsar la participació ciutadana en l'AUL

Recomanacions per dissenyar el marc de contingut i els eixos del debat

Vinculació del procés d'elaboració de l'AUL i el procés de participació

Elaboració del mapa d'agents amb mirada estratègica

Disseny de l'espai de governança del procés participatiu

Eines per al disseny d'accions participatives en l'elaboració de les AUL

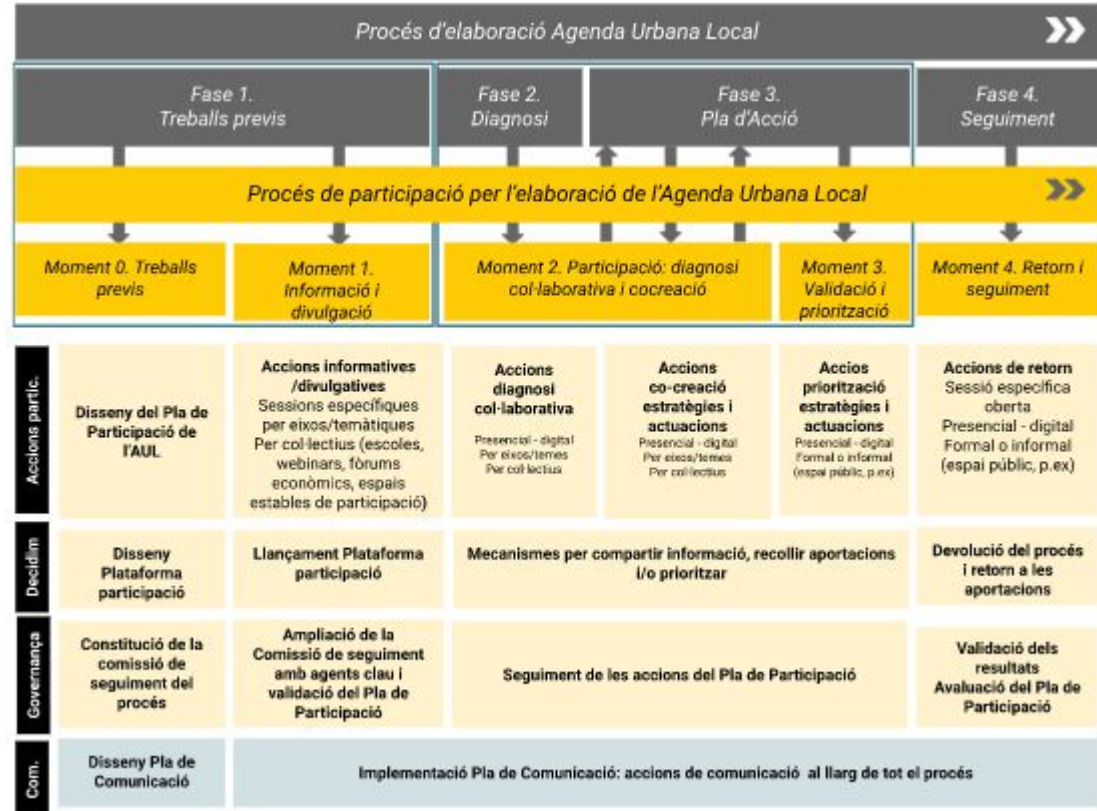
Accions segons les fases del procés

Dinàmiques de participació adaptables a l'AUL

Aspectes clau en el disseny d'accions participatives

Eines metodològiques

Vinculació del procés d'elaboració de l'AUL i el procés de participació

Eines metodològiques

Elaboració del mapa d'agents amb mirada estratègica

Agents clau		Eix temàtic AUL	Objectiu	Canal de comunicació		
		Organització /Departament/Entitat	Persona de referència	Especificar eix temàtic vinculat de l'AUL	Especificar quin és l'objectiu per a cada agent clau	Especificar canals de comunicació i contacte
Interns	Equips tècnics municipals					
	Equip de govern i grups polítics					
Externs	Entitats i teixit comunitari					
	Espais de participació estables					
	Equipaments (educatius, culturals, etc)					
	Experts, àmbit acadèmic					
	Altres administracions					
	Mitjans de comunicació					

Eines metodològiques

Elaboració del mapa d'agents amb mirada estratègica

COL·LECTIUS ESPECÍFICS D'INTERÉS			
	Descripció del perfil	On podem trobar-los? Tenen referents?	Accions participatives per arribar-hi i vincular-los a l'AUL
Perfil 1	<i>Exemple: joves del municipi</i>		
Perfil 2	<i>Exemple: persones d'origen divers per treballar temes d'inclusió</i>		
Perfil 3	<i>Exemple: persones vinculades amb Digitalització (àmbit formatiu, expertes, àmbit empresarial, ...)</i>		
Perfil 4	<i>Exemple: teixit comercial i productiu</i>		
Perfil 5	<i>Exemple: entitats ambientalistes i persones expertes de l'àmbit de la recerca</i>		

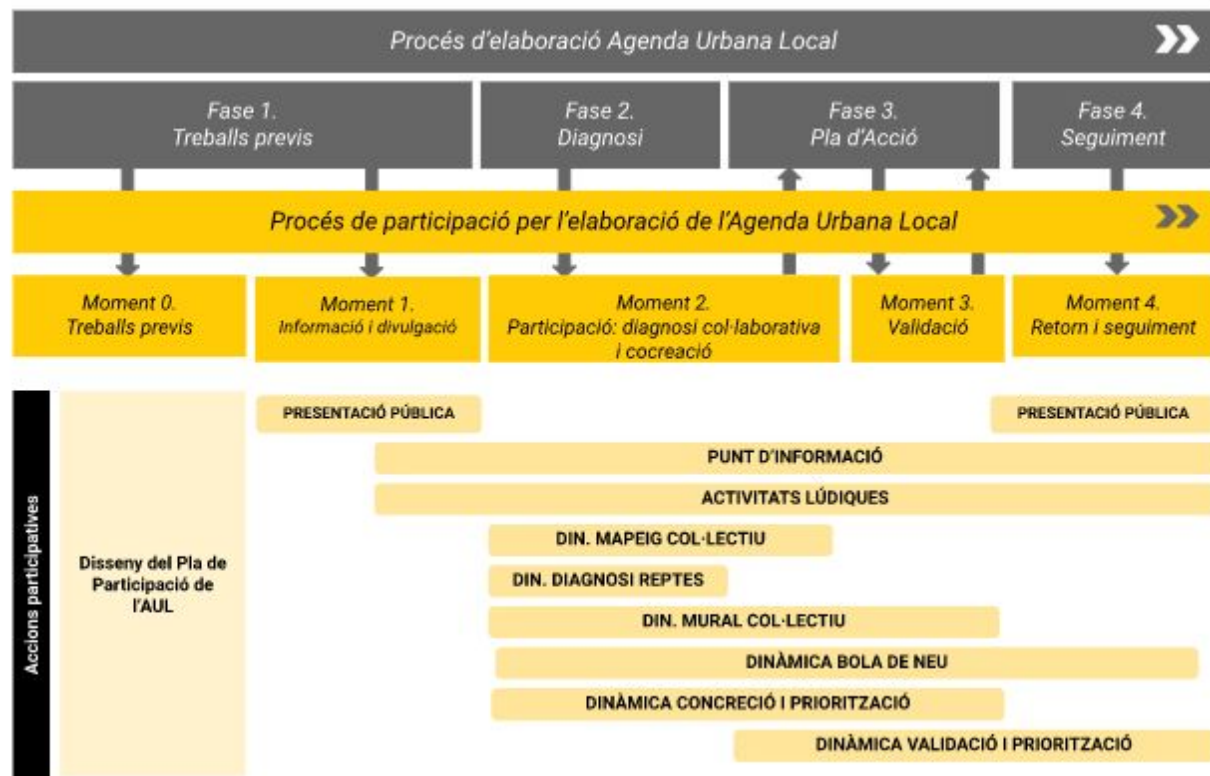
Eines metodològiques

Disseny de l'espai de governança del procés participatiu

Eines per al disseny d'accions participatives

Accions segons les fases del procés d'elaboració de l'AUL

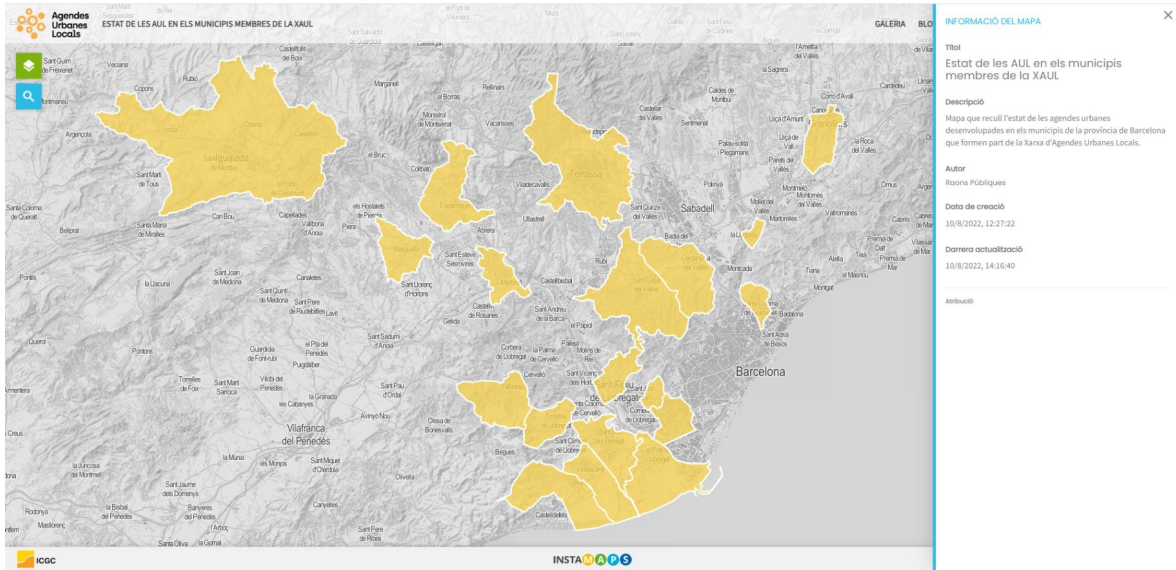
Mapa col·laboratiu Agendes Urbanes Locals

Mapa col·laboratiu

Mapa de l'estat de les Agendes Urbanes Locals en els municipis membres de la XAUL

Eina útil per compartir estat de les AUL, les experiències al territori, indicadors de seguiment i accions inspiradores o projectes innovadors.

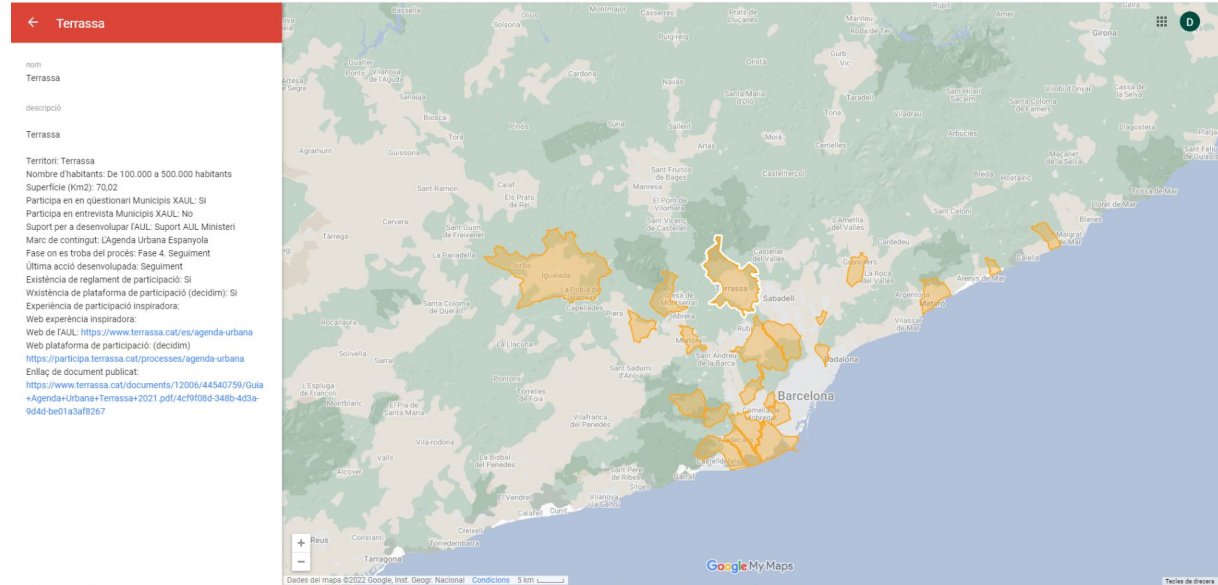
Instamaps (ús obert i creada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya)

Mapa col·laboratiu

Altres possibles eines de cartografia col·laborativa

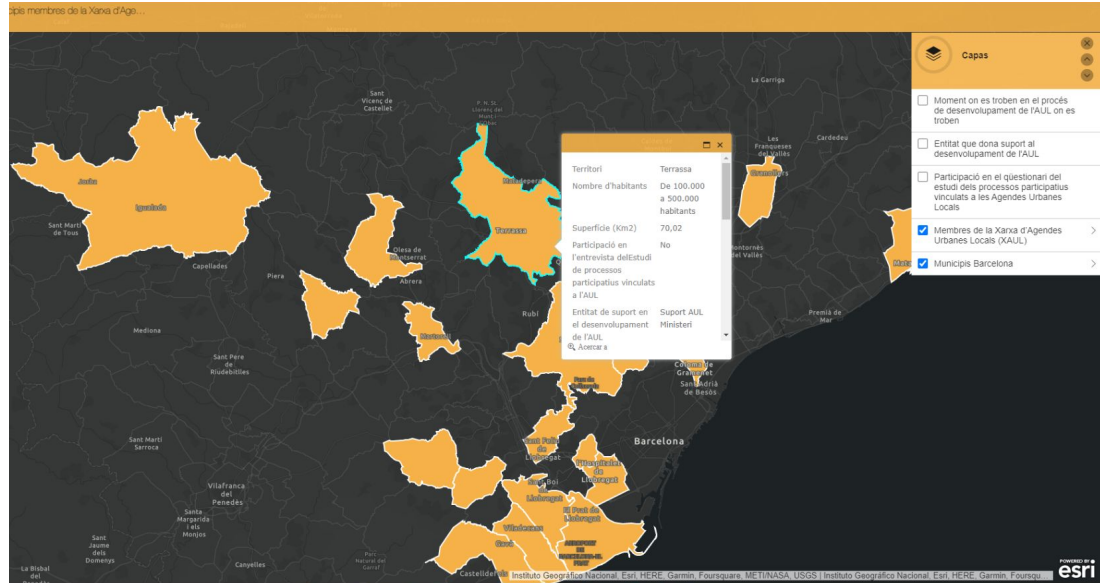
Google My Maps (obert i accessible)

Mapa col·laboratiu

Altres possibles eines de cartografia col·laborativa

ArcGIS Online (necessita llicència)

Moltes gràcies!!